

Література

1. Berlin, Isaiah. Two Concepts of Liberty. London: Clarendon Press, 1958.
2. Бранский В.П. Искусство и философия. Калининград: Янтарный сказ, 1999. – 703 с.
3. Булавина Н., Пилипенко І. Соціальні аспекти сучасних мистецьких практик. Сучасне мистецтво. 2010, випуск 7, С. 253-260.
4. Приходько С.В. Феномен свободы в философии экзистенциализма. Научные ведомости. – 2013. - № 16 (159). – С.276-279
5. Выйду на улицу: гид по публич-арту. <http://www.lookatme.ru/mag/archive/experience-other/143307-art>

Шевчук Ю.
аспірантка

*Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК НАУКОВО-ФІЛОСОФСЬКОГО ПОНЯТТЯ МАТЕРІЇ

На сьогоднішній день розглядаючи проблеми, пов'язані з розумінням буття матерії виключно важливе для філософії. Питання про матерію і її властивості, види і форми буття є важливим питанням філософії і природознавства впродовж всієї історії їх розвитку. Це пояснюється тим, що поняття матерії не тільки якнайповніше формулюють загальний рівень знання людей про явища об'єктивного світу в кожному дану епоху розвитку людської громади, але і обумовлює рішення всіх інших проблем філософії і природознавства.[2]

Протягом всього життя філософи намагалися вирішити питання стосовно кількості субстанцій. Новоз'явлені вчення, які здобули назву дуалізму і монізму. Дуалізм (від лат. dualis – двоїстий) це принцип

філософського пояснення сутності світу, який виходить з визнання наявності в ньому двох першооснов (субстанцій) – духу і матерії, ідеального і матеріального. Вчення, що пояснюють світ через одну субстанцію, називаються моністичними. У системі монізму можлива побудова ідеалістичної чи матеріалістичної картини світу, і це залежить від того, що вважається першоосновою – дух чи матерія.

Що ж таке матерія ? Слово «матерія» походить від латинського *materia* – речовина. Якщо для філософів стародавнього світу матерія – це матеріал, з якого складаються тіла, предмети, а кожен предмет (тіло) складається з матерії та форми як духовного першопочатку, то для Р.Декарта (XVII ст.) матерія – це складова частинка предмета (тіла), а саме: тіло разом з формою. Оскільки предметів, тіл – чимало, то матерія – це сукупність тіл, предметів, які містяться у Всесвіті. Декарт висвітлює зміст поняття матерії за допомогою трьох категорій: субстанції, атрибута і акциденсу. При цьому під субстанцією він розуміє самоіснуюче буття – самостійне, самодіяльне: під атрибутом – невід'ємні, загальні, універсальні риси даної субстанції, а під акциденсом – довільні, випадкові, необов'язкові риси субстанції. Власлідок того, Декарт визначає матерію як субстанцію самоіснуючого буття, атрибутом якої є протяжність із її властивостями: займати певне місце, мати об'єм, бути тривимірною.[1]

На певному етапі розвитку біосфери виникає окремий вид матеріальної системи – соціально-організована матерія, або суспільство. Це вища форма розвитку життя, сукупність мислячих індивідуумів і угруповань різного рівня, що свідомо перетворюють дійсність. В свою чергу суспільство включає багато типів взаємоперехрещуваних систем: людина, соціальні утворення (сім'я, різні колективи, партії, нації, держави), матеріальна культура, створена людиною, що включає знаряддя праці і техніку.

Розглядаючи структурність матерії, слід також зазначити, що її стан можна характеризувати і з точки зору перервності і безперервності.

Матерія перервна, оскільки існує у вигляді множини окремих структурних систем. Вивчення різних властивостей і особливостей матерії, її форм і видів дозволяє говорити про те, що у світі, крім матерії, що постійно змінюється, немає більш нічого. А якщо це так, то можна зробити висновок про матеріальну єдність світу.[3]

Такими є сучасні погляди на проблему матерії та на матеріальну єдність світу. Але для наукового світорозуміння велике значення має і вірне вирішення питання про такі атрибутивні властивості матерії, як рух, простір та час.

Література

1. Основи філософії. Автори: О.Г. Данильян, В.М. Тараненко.
2. <https://osvita.ua/vnz/reports/philosophy/13315/>
3. <https://studfile.net/preview/6754959/page:3/>

Векліч А. М.

асистент кафедри ергономіки і проектування одягу
Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна

ЕКОДИЗАЙН ЯК РЕЗУЛЬТАТ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО МИСЛЕННЯ

Розвиток цивілізації, науково-технічний прогрес, активне зростання обсягів виробництва, відходів та кількості населення на Землі - все більше загострюють стосунки суспільства та природи. Нестача продовольства, засмічені річки та моря, острови з пластикових відходів, забруднене повітря, переповнені сміттєзвалища, знищені тисячі гектарів лісу, зміни клімату – це наслідки безвідповідальної діяльності, що стали нашими реаліями. Однією з причин екологічної кризи стало надмірне споживання, що є характерною ознакою сьогодення. Сучасному суспільству притаманно вимірювати життєвий успіх обсягом особистого споживання.